

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Regiemanagers

Onderwerp:

Voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10-02-2023

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 4-04-2023
Notanummer	: 2023-278
Datum	: 4-04-2023
Programma	: 12 - Algemene dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Bijlage(n)	: Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10 februari 2023.pdf

Parafering

29-03-2023: Wethouder
27-03-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Agendering

* 29-03-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 03-04-2023: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

5-04-2023

B & W d.d.: 4-04-2023

Besluit

1. De 'Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10 februari 2023' vast te stellen
2. De raadsmededeling vast te stellen
3. De samenvatting voortgangsrapportage en de raadsmededeling aan te bieden aan de auditcommissie
4. De samenvatting voortgangsrapportage en de raadsmededeling na behandeling in de auditcommissie aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Conform de Financiële verordening gemeente Deventer en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Deventer worden de resultaten van de uitgevoerde audits en onderzoeken ter kennis van de raad gebracht. De samenvattende rapportage geeft de stand van zaken weer over uitgevoerde en onderhanden zijnde onderzoeken en audits per 10 februari 2023.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde resultaat van de onderzoeken en audits is het realiseren van inzicht in termen van risico's, doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en betrouwbaarheid. Het omzetten van deze inzichten in maatregelen die leiden tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering.

Kader

1. Artikel 212 en 213a GW
2. Financiële verordening (art. 212 GW)
3. Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW)
4. Intern auditcharter

Betrokken partijen en participatie

De audits en onderzoeken beslaan de gehele gemeente, zoals vastgelegd in het auditplan. De wettelijke voorgeschreven en uitgevoerde onderzoeken en audits dienen onder andere om de controle op de rechtmatigheid, getrouwheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur te versterken.

Argumenten voor en tegen

Het belangrijkste argument 'voor' is dat met betrekking tot de uitvoering van doelmatigheid en doeltreffendheidsonderzoeken het hier een wettelijke verplichting betreft. Een andere belangrijk argument 'voor' is dat onderzoeken en audits leiden tot belangrijk(e) inzichten en leervermogen voor de gemeentelijke organisatie die zich vertalen in hogere doelmatigheid en doeltreffendheid.

Een argument 'tegen' het uitvoeren van onderzoeken e.d. is de capaciteitsinzet en de middelen die hiermee gemoeid zijn.

Financiële consequenties en dekking

Niet van toepassing

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Bij het opstellen van het jaarlijkse auditplan wordt rekening gehouden met de bevindingen van de uitgevoerde onderzoeken en audits. Tevens wordt op een planmatige en systeemgerichte wijze getoetst op de uitvoering van de verbetervoorstellen en verbeteracties. Deze samenvatting zal ter kennisname worden aangeboden aan de auditcommissie en accountant en na behandeling in de auditcommissie worden aangeboden aan de raad.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10-02-2023		
Nummer	2023-278	Portefeuillehouder	Wethouder Elferink,
Team	DEV-RM	Datum	4-04-2023

Inleiding

Conform de Financiële verordening gemeente Deventer en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Deventer worden de resultaten van de uitgevoerde audits en onderzoeken ter kennis van de raad gebracht. De memo geeft een samenvatting weer van de stand van zaken over uitgevoerde en onderhanden zijnde onderzoeken en audits per 10 februari 2023.

Kader

- * Artikel 212 en 213a GW
- * Financiële verordening (art. 212 GW)
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW)
- * Intern auditcharter

Kern van de boodschap

De samenvatting toont u de voortgang van onderzoeken en audits per 10 februari 2023. De weergegeven onderzoeken en audits worden conform de opgenomen planning afgerond. Een enkel onderzoek is voorzien van een bijgestelde einddatum.

Nadere toelichting

Deze samenvatting is een momentopname en is een vervolg op de eerder uitgebrachte samenvatting met de stand per 10 oktober 2022. In deze samenvatting treft u een totaalbeeld aan van de in 2022 uitgevoerde onderzoeken. De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter en conform het Auditplan 2022.

Voortgangsrapportage

Onderzoeken en audits

Stand per 10 februari 2023

Samenvatting

M. Hobbij
Concerncontroller
Februari 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding en samenvattend beeld.....	3
2	Onderzoeken	2
3	Fiscale audits.....	7
4	Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	9

1 Inleiding en samenvattend beeld

De gemeente dient op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en getrouwheid controles uit te voeren conform het gestelde in de Gemeentewet en de Wet dualisering gemeentebestuur. Op basis van deze genoemde wetten heeft de gemeenteraad financiële- en controleverordeningen opgesteld (artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet).

Naast de hierboven weergegeven wettelijke verplichtingen worden er in opdracht van de directie en op verzoek van het lijnmanagement ook overige onderzoeken t.b.v. de bedrijfsvoering uitgevoerd. Daarnaast kan de concerncontroller ook zelf onderzoeken initiëren.

Deze beknopte rapportage omvat de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden zijnde en nog uit te voeren onderzoeken en audits. Deze rapportage is een vervolg op de eerder uitgebrachte voortgangsrapportage en toont het beeld over geheel 2022. Basis hiervoor is het Auditplan 2022. De tweede voortgangsrapportage 2023 zal verder ingaan op de realisatie van het Auditplan 2023.

Met betrekking tot het boekjaar 2022 voert Bakertilly Business Advisory, in opdracht van de gemeente Deventer, de VIC (Verbijzonderde Interne Controle¹) uit voor de relevante processen; dit in aanvulling op de jaarrekeningcontrole door Bakertilly Accountants.

Stand van zaken per 10 februari 2023

De geplande onderzoeken en audits zijn of worden uitgevoerd conform het jaarlijkse auditplan. In deze rapportage zijn die onderzoeken en audits opgenomen die vermeld zijn in het auditplan 2022. De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter.

De volgende audits zijn uitgevoerd/afgerond.

- Onderzoek doorlooptijden

Nog uit te voeren en onderhanden audits in 2022 zijn:

- Ensia Audit
- 213A onderzoek verkeersveiligheid
- Follow-up Kwetsbare functies
- Follow-up Frauderisicoanalyse
- Follow-up Initiatiefase grote projecten (uitgesteld naar 2023)

De volgende fiscale audits zijn uitgevoerd/afgerond:

- Vennootschapsbelasting: thema: activiteiten-integraal

De VIC-werkzaamheden voor 2022 zijn door BakerTilly Business Advisory uitgevoerd in het derde kwartaal van 2022 voor de periode januari 2022 t/m mei 2022. Conform de VIC-planning zijn in het vierde kwartaal de VIC-werkzaamheden met betrekking tot de periode juni 2022 tot en met oktober 2022 uitgevoerd. De maanden november en december 2022 worden getoetst in februari 2023. De rechtmatigheidsverklaring wordt voor het eerst door het college over het boekjaar 2023 afgegeven; dit is in de Tweede Kamer besloten op 31 mei 2022.

---

¹ Gericht op de getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen binnen de financiële processen).

2 Onderzoeken

In het auditplan 2022 is de volgende planning voor onderzoeken opgenomen.

Onderwerp	Auditplan 2022	Bijgesteld	Einddatum	Status
ENSIA audit 2022	3 ^e kwartaal 2022 – 2 ^e kwartaal 2023	--	2 ^e kwartaal 2023	NOG UIT TE VOEREN
Follow-up betalingsproces BAD	2 ^e kwartaal 2022	--	2 ^e kwartaal 2022	AFGEROND
Follow-up Toezicht en Handhaving	1 ^e kwartaal 2022	--	1 ^e kwartaal 2022	AFGEROND
213A onderzoek verkeersveiligheid	2 ^e en 3 ^e kwartaal 2022	4 ^e kwartaal/1 ^e kwartaal 2023	1 ^e kwartaal 2023	ONDERHANDEN
Doorlooptijden	2 ^e kwartaal 2022	4 ^e kwartaal 2022	4 ^e kwartaal 2022	AFGEROND
Follow-up Initiatiefase grote projecten	2 ^e kwartaal 2022	4 ^e kwartaal 2023	4 ^e kwartaal 2023	UITGESTELD
Follow-up Kwetsbare functies	4 ^e kwartaal 2022	1 ^e kwartaal 2023	1 ^e kwartaal 2023	ONDERHANDEN
Follow-up Frauderisicoanalyse	4 ^e kwartaal 2022	1 ^e kwartaal 2023	1 ^e kwartaal 2023	ONDERHANDEN
Boardletter 2022 inclusief rapportage IT-audit: Bakertilly Accountants	4 ^e kwartaal 2022	--	4 ^e kwartaal 2022	AFGEROND
IT-audit rapportage: Bakertilly Accountants en Bakertilly IT Advisory	4 ^e kwartaal 2022	--	4 ^e kwartaal 2022	AFGEROND

ENSIA-audit

De ENSIA-audit 2023 is op 1 juli 2022 weer gestart met het beschikbaar komen van de ENSIA vragen. Stand van zaken 10 februari 2023: De voorbereidingen zijn in volle gang. De vragen in de ENSIA Tool zijn weer grotendeels beantwoord. In november 2022 zijn de interviews uitgevoerd met de stakeholders tbv de preaudit ENSIA 2022. De documentatie voor de auditor tbv de audit 2022 zal voor de interviews beschikbaar worden gesteld in de Naris Tool. In maart 2023 volgt de audit ENSIA 2022. In de 1^e Week april 2023 worden de ENSIA stukken aan het College beschikbaar gesteld voor besluitvorming. Na besluitvorming College wordt

het Assessmentrapport van de auditor opgesteld. Voor 1 mei 2023 moeten alle ENSIA stukken aan de toezichthouders beschikbaar zijn gesteld.

Follow-up betalingsproces BAD

In 2019 en 2020 zijn er onderzoeken uitgevoerd naar het betalings- en beheersingsproces binnen het BAD.

In deze onderzoeken zijn aanbevelingen gedaan. Het merendeel van deze aanbevelingen is omgezet in acties of heeft geleid tot aanpassingen van het proces betaalverkeer. In 2021 zijn vanuit het oogpunt van risicobeheersing alle aanbevelingen nog eens tegen het licht gehouden om te beoordelen of ze zijn

opgevolgd, en te bekijken welke van de nog niet opgevolgde aanbevelingen en acties we nu nog kunnen inzetten om de financiële administratie van het BAD verder te optimaliseren. Dit traject is eind 2021 afgerond en in 2022 is de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen onderzocht, inclusief specifieke BAD-onderdelen uit de IT-audit. Op basis van het onderzoeksrapport beschermingsbewind Deventer wordt een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van functies van het BAD en Kredietbank. Stand van zaken 10 februari 2023: het onderzoek is uitgevoerd. Het definitieve rapport is aan de directie aangeboden.

Follow-up Toezicht en Handhaving

In 2019 is het 213a onderzoek naar aansturing van toezicht en handhaving vanuit de programma's uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen op welke wijze de aansturing van toezicht en handhaving vanuit de diverse programma's plaatsvindt en hoe de inregeling / prioritering hiervan eventueel verbeterd kan worden dan wel anders zou kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid.

De constatering in het onderzoek hebben betrekking op de actualiteit van de risicoanalyse, de kwaliteit van het Uitvoeringsprogramma VTH, de beschikbare capaciteit voor planvorming en regionale aansluiting, de aansluiting op de P&C-cyclus, de aansturing en kadering vanuit de programma's, maar ook het toezien op de naleving van leeftijdsgrenzen en vergunningsvoorwaarden voor de verkoop van alcohol in horecagelegenheden zoals weergegeven in de Drank- en Horecawet. De opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen is onderzocht. Stand van zaken 10 februari 2023: het onderzoek is afgerond.

213A Onderzoek verkeersveiligheid

Het algemene doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe verkeersveiligheid beleidsmatig is opgezet, op welke wijze dit beleid wordt vertaald naar infrastructurele projecten of onderhoud en de wijze waarop de risico's in kaart worden gebracht.

Stand van zaken 10 februari 2023: het deskresearch is uitgevoerd en de gesprekken hierover zijn afgerond. Het onderzoek zal in het 1^e kwartaal 2023 worden opgeleverd.

Onderzoek doorlooptijden

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de doorlooptijden en of er overschrijdingen plaatsvinden van de beslistermijnen en zo ja, welke oorzaken daarvoor in het proces zijn aan te wijzen.

Onder doorlooptijd verstaan we de tijd (aantal kalenderdagen) die voor de burger of een rechtspersoon verstrijkt vanaf de intake van de aanvraag tot het moment waarop de burger of rechtspersoon over het gewenste product of de gewenste dienst kan beschikken, dan wel een afwijzing van de aanvraag krijgt.

Stand van zaken 10 februari 2023: het deskresearch is uitgevoerd. Het rapport is in het 4^e kwartaal opgeleverd en aan de directie aangeboden.

Follow-up Initiatiefase grote projecten

In 2017 is het 213a onderzoek uitgevoerd naar de initiatiefase van grote projecten. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen welke elementen meegenomen worden in de initiatieffase (0 fase) van grote projecten en welke elementen eventueel toegevoegd / verbeterd kunnen worden dan wel anders zouden kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid. De constatering in het onderzoek hebben betrekking op welke elementen in de initiatiefase zijn meegenomen en aspecten die zeer effectief zijn en dus altijd in de initiatieffase een rol spelen en ingezet moeten worden. In 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Deze follow-up sluit ook aan bij het in 2021 uitgevoerde onderzoek naar de opzet en werking van de leidraad Grote Projecten.

Stand van zaken 10 februari 2023: Het onderzoek kan nog niet worden uitgevoerd en is in afwachting van het onderzoek evaluatie Viking en het interne onderzoek leidraad grote projecten. Dit moet eerst in de raad behandeld worden. Dit onderzoek zal hierdoor een jaar doorschuiven.

Follow-up Kwetsbare functies

Conform de 'Basisnormen integriteit van openbaar bestuur en politie', dient iedere overheidsorganisatie beschikken over een actuele inventarisatie (lijst) van kwetsbare functies. In 2021 is het traject 'kwetsbare functies' afgerond. Dit vindt zijn oorsprong in een in 2019 uitgevoerd onderzoek naar de kwetsbare functies gezien vanuit de perspectieven integriteit en continuïteit. Op basis hiervan is een uitvoeringsplan opgesteld dat voorziet in het mitigeren van de kwetsbaarheid.

In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2022 geborgd. In het 4^e kwartaal 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen. Stand van zaken 10 februari 2023: het deskresearch is uitgevoerd, De gesprekken staan gepland in het 4^e kwartaal/1^e kwartaal 2023. De uitloop heeft te maken met het feit dat er veel nieuwe teammanagers en een nieuw team zijn bijgekomen. Hiervoor zijn extra gesprekken noodzakelijk. Daarna zal de eindrapportage worden opgesteld.

Follow-up Frauderisico Analyse

In de 2020 heeft een uitgebreide frauderisico-analyse plaatsgevonden. Dit was geïntegreerd in het traject 'kwetsbare functies' aangezien beide onderwerpen zeer nauw verbonden zijn. Ook dit onderdeel is eind 2021 afgerond en beschikt de gemeente nu over een complete en actuele analyse, inclusief het onderdeel misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie. In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2022 geborgd. In het 4^e kwartaal van 2022 wordt de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen onderzocht. Stand van zaken 10 februari 2023: het deskresearch is uitgevoerd, De gesprekken staan gepland in het 4^e kwartaal/1^e kwartaal 2023. De uitloop heeft te maken met

het feit dat er veel nieuwe teammanagers en een nieuw team zijn bijgekomen. Hiervoor zijn extra gesprekken noodzakelijk. Daarna zal de eindrapportage worden opgesteld.

Boardletter 2022

Bakertilly heeft de interim controle 2022 ook afgerond (inclusief de IT-audit) in november 2022; de definitieve boardletter 2022 is in december 2022 opgeleverd.

IT Audit rapportage 2022

Bakertilly Accountants / Bakertilly IT Advisory hebben de interim-controle in het 4^e kwartaal 2022 afgerond; de concept Management Letter 2022 (inclusief de IT-rapportage) is in december 2022/januari 2023 besproken met directie en bestuur en is per februari 2023 definitief. Medio februari 2023 vindt er een gesprek plaats tussen de concerncontroller, business controller DOWR-I en IT auditor specialist van Bakertilly. Bakertilly heeft een aantal aanbevelingen en constatering gedaan bij haar werkzaamheden van de IT audit 2022. De uitkomsten en de opvolging hiervan wordt besproken tijdens deze afspraak. Zodat de gemeentelijke organisatie (pragmatisch) opvolging kan geven aan de aanbevelingen van de accountant. Deze aanbevelingen bevindingen zich op het gebied van de general IT controls. Op het gebied van Security was Bakertilly vol lof over de gemeente, waarbij zij de classificering "bovengemiddeld" kreeg.

3 Fiscale audits

In het auditplan 2022 is de volgende planning voor fiscale audits opgenomen.

Fiscale audits – 2022

Onderwerp	Auditplan 2022	Bijgesteld	Einddatum	Status
BTW/BCF				
Thema Samenwerkingsverbanden	1 ^e kwartaal 2022	--	1e kwartaal 2022	AFGEROND
Thema Aftrekbare, compensabele en niet geclaimde btw – steekproef	3 ^e kwartaal 2022	--	3 ^e kwartaal 2022	AFGEROND
Loonheffingen				
Thema Werkkostenregeling (WKR)	4 ^e kwartaal 2021	1 ^e kwartaal 2022	1e kwartaal 2022	AFGEROND
Thema Wagenparkbeheer	2 ^e kwartaal 2022	--	2 ^e kwartaal 2022	AFGEROND
Vennootschapsbelasting				
Thema activiteiten - integraal	4 ^e kwartaal 2022	--	4 ^e kwartaal 2022	AFGEROND

Fiscale audits – 2023

Onderwerp	Auditplan 2022	Bijgesteld	Einddatum	Status
BTW/BCF				
Thema Parkeren	1 ^e kwartaal 2023	-	1 ^e kwartaal 2023	ONDERHANDEN

BTW/BCF – Thema Samenwerkingsverbanden

De gemeente Deventer neemt deel in verschillende samenwerkingsverbanden. Dit zijn niet alleen de formele samenwerkingsverbanden zoals Regio Stedendriehoek, Veiligheidsregio en samenwerking Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) maar ook informele samenwerkingsverbanden die veelal met de provincie, het

waterschap en bijvoorbeeld partijen als ProRail en de woningbouwverenigingen worden aangegaan.

In het kader van fiscaal control is het van belang vast te stellen welke fiscale elementen een rol spelen bij de samenwerkingsverbanden en of die fiscaliteit in het kader van fiscaal control voldoende wordt beheerst en geborgd.

In december 2021 is gestart met de voorbereiding van het onderzoek waarbij de onderzoeksvragen, de onderzoekwijze en de reikwijdte zijn bepaald. Vervolgens zijn alle samenwerkingsverbanden van de gemeente Deventer geïventariseerd. Op basis van die lijst zijn een aantal relevante samenwerkingsverbanden geselecteerd en heeft onderzoek plaatsgevonden naar de juiste fiscale positie en verantwoording in relatie tot de verbintenis die de gemeente Deventer is aangegaan met de betrokken partij.

Het onderzoek is afgerond in maart 2022. De bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen in het rapport *'Onderzoek audit samenwerkingsverbanden 2021'*.

BTW/BCF – Thema Controle aftrekbare/compensabele/niet geclaimde BTW

In het fiscaal meerjaren auditplan wordt éénmaal in de vijf jaar een integraal onderzoek uitgevoerd naar de btw-labeling van alle financieel administratief onderkende activiteiten. Dit zijn bij de gemeente Deventer de zogenaamde wbs-elementen. Zo'n integrale steekproef is tijdrovend en vergt veel capaciteit. Om toch zoveel mogelijk de niet-systematische fouten uit de administratie op te sporen, wordt een steekproef getrokken onder de inkomende- en uitgaande geldstromen.

De resultaten van deze steekproef kunnen leiden tot een teruggaaf van btw. Met de belastingdienst wordt vooraf overlegd hoe om te gaan met de uitkomst van een dergelijke steekproef. Veelal is de belastingdienst alleen bereid de resultaten van een dergelijke steekproef te verrekenen met de uitkomst van de steekproeven naar de aftrekbare en gecompenseerde btw. Vanwege de arbeidsintensiteit van dit onderzoek en het eveneens arbeidsintensieve vervolgtraject is besloten om deze steekproef niet in 2022 over het boekjaar 2021 te herhalen. Eenzelfde audit wordt opnieuw geprogrammeerd in 2023 over het boekjaar 2022.

Gemeente Deventer maakt in de financiële administratie gebruik van grootboekrekeningen en zogenaamde wbs-elementen. Alle wbs-elementen/grootboekrekeningen zijn voorzien van een btw-code (de zogenaamde btw-labeling). Deze btw-code geeft aan op welke manier de btw in de administratie (en de daaraan gekoppelde belastingaangifte) moet worden verantwoord. Om een juiste verantwoording van de btw na te streven zijn in het 3^e kwartaal alle in 2021 nieuw aangemaakte wbs-elementen gecontroleerd op een juiste btw-labeling. De bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen in het *'Rapport onderzoek btw-labeling nieuwe activiteiten 2021'*.

Loonheffingen – Thema wagenparkbeheer

De gemeente Deventer heeft verschillende soorten auto's in gebruik voor verschillende activiteiten. Dit kunnen activiteiten zijn die worden uitgevoerd in de hoedanigheid als overheid (publiekrechtelijke instelling) en activiteiten in de hoedanigheid als ondernemer. Daarnaast kan een auto ter beschikking worden gesteld. In 2022 wordt een audit uitgevoerd naar het wagenpark van de gemeente Deventer en de fiscale maatregelen die gelden vanuit de verschillende belastingbronnen. Vervolgens wordt geïventariseerd welke beheersmaatregelen zijn getroffen en onderzocht (steekproefsgewijs) of de beheersmaatregelen voldoende worden nageleefd en eventueel moeten worden aangepast.

De bevindingen, aanbevelingen en beheersmaatregelen van dit onderzoek zijn opgenomen in het *'Rapport fiscaal onderzoek wagenparkbeheer 2022 – gemeente Deventer'*.

Loonheffingen – Thema Werkkostenregeling

Eind december 2021 heeft het fiscaal adviesbureau, dat de gemeente Deventer ondersteunt bij het uitvoeren van de audit, een concept rapportage opgeleverd met een eerste indruk van de bevindingen. Vervolgens is gestart met het uitvoeren van de laatste stap van het onderzoek. Dat betreft een steekproef van circa 90 facturen uit de volledige inkoopfacturenpopulatie over 2020. Dit onderzoek met aanbevelingen is in februari 2022 afgerond. In april/mei 2022 heeft het fiscaal adviesbureau, dat de gemeente Deventer heeft ondersteunt bij het uitvoeren van de audit, het eindrapport *'WKR-audit gemeente Deventer'* opgeleverd met de bevindingen en aanbevelingen. Op basis van dit eindrapport is door de fiscale functie een oplegnotitie opgesteld. Het doel van de oplegnotitie is om de gerapporteerde bevindingen en aanbevelingen (28 stuks) nader te duiden en vervolgens vast te stellen welke maatregelen noodzakelijk zijn om het fiscale risico voor de WKR binnen de gemeente Deventer te verlagen.

Vennootschapsbelasting – Thema Beoordelen nieuwe activiteiten

In het fiscaal meerjaren auditplan wordt éénmaal in de vijf jaar een integraal onderzoek uitgevoerd naar de verschillende activiteiten die de gemeente Deventer uitvoert in het kader van haar verschillende taken. Jaarlijks worden alle nieuwe activiteiten beoordeeld echter going concern kan de situatie ontstaan dat bepaalde bestaande activiteiten, die tijdens het initiële onderzoek (2016) niet door de 'ondernemingspoort' kwamen, op zodanige wijze zijn gewijzigd of doorontwikkeld,

dat de vraag zich voordoet of voor de activiteit of cluster van activiteiten een onderneming volgens de Wet op de vennootschapsbelasting (Wet Vpb) is ontstaan. In 2022 zijn, op basis van een integraal onderzoek, alle programma's, producten en taakvelden (de geclusterde directe overheidsactiviteiten) beoordeeld op de situatie of er een onderneming is ontstaan volgens de Wet Vpb. Dit onderzoek is begin 2022 gestart en is in het 4e kwartaal van 2022 afgerond. De bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen in '*Rapport integrale activiteiten Vpb*' (2022).

BTW/BCF Thema Parkeren

De gemeente Deventer geeft gelegenheid tot parkeren in de openbare ruimte zonder dat daarbij een fysieke barrière (bijvoorbeeld slagboom) dient ter verzekering van de betaling van het parkeergeld.

Het zogenaamde slagboomparkeren – de gemeente in de hoedanigheid als ondernemer. De gemeente Deventer geeft gelegenheid tot parkeren waarbij een fysieke barrière dient ter verzekering van de betaling van het parkeergeld. Het gaat hierbij om parkeerterreinen en parkeergarages die zijn voorzien van slagbomen of elektronisch sluitende deuren. De gemeente Deventer heeft verschillende

parkeergarages in eigen beheer en kent middels zones verschillende gebieden waar in de openbare ruimte tegen betaling kan worden geparkeerd. Daarnaast worden parkeervergunningen verstrekt en kan door de burger op verscheiden manieren worden betaald voor het parkeren. Denk aan betalen aan de automaat, belparkeren, kentekensparkeren, etc. In deze audit worden de relevante werkprocessen rondom parkeren geïnterviewd en beoordeeld. Daarbij wordt getoetst of zowel de inkoop-btw als de verkoop-btw juist wordt verantwoord. Daarnaast wordt in deze audit eveneens beoordeeld, hoe wordt omgegaan met de omzetbelasting bij afkoop van parkeervoorzieningen door derden (bijvoorbeeld de projectontwikkelaar) wanneer nieuwbouw of verbouw wordt gerealiseerd. Indien van toepassing brengen we de fiscale risico's in kaart en geven we advies voor het nemen van beheersmaatregelen en monitoring. In februari 2023 is gestart met de voorbereidingen van het onderzoek waarbij de onderzoeksvragen, de onderzoekswijze en de reikwijdte van het onderzoek worden bepaald. De bevindingen, aanbevelingen en beheersmaatregelen van dit onderzoek worden opgenomen in een rapport.

4 Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

Met betrekking tot het boekjaar 2022 voert BakerTilly Business Advisory, in opdracht van de gemeente Deventer, de VIC uit voor de relevante processen; dit in aanvulling op de jaarrekeningcontrole door BakerTilly Accountants.

De verbijzonderde interne controle is gericht op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige toestandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen, alsmede de risico's die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde genoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid.

Het boekjaar 2022 gebruiken we -evenals het boekjaar 2021 als proefjaar voor de rechtmatigheidsverantwoording (RV); deze is met ingang van het boekjaar 2023 verplicht (Besluit tweede kamer 31 mei 2022).

De VIC wordt door BakerTilly Business Advisory uitgevoerd in nauw overleg met de teams en de externe accountant Bakertilly Accountants waarbij de door BakerTilly Accountants geselecteerde dossiers, gecontroleerd worden. De accountant bepaalt het aantal dossiers dat minimaal gecontroleerd moet worden Op basis van hun risico-inschatting. De dossiercontroles c.a. worden vervolgens kenbaar gemaakt aan de teams, zij verzamelen de benodigde documentatie en

BakerTilly Business Advisory gaat op basis van vooraf afgestemde controlelijsten de VIC verrichten.

In 3 perioden worden de verbijzonderde controles uitgevoerd: in derde kwartaal 2022 over de periode januari 2022 t/m mei 2022, in het vierde kwartaal over de periode juni 2022 t/m oktober 2022 en in januari/februari 2023 de afsluitende werkzaamheden inclusief de maanden november en december 2022.

In onderstaand overzicht is de status weergegeven van de VIC en de tussentijdse bevindingen over de periode januari 2022 t/m oktober 2022. De definitieve tussentijdse rapportage-bevindingen zijn ontvangen op 3 november 2022. Begin maart 2023 zullen wij naar verwachting het definitieve rapport VIC ontvangen wat mede de input is voor de op te stellen rechtmatigheidsverantwoording (RV). Het boekjaar 2022 is voor de gemeente Deventer zoals eerder aangegeven het tweede proefjaar voor de RV.

Verbeteringen vanuit de VIC

Baker Tilly heeft 12 onderdelen betrokken in de VIC jan t/m oktober 2022. Vanuit deze onderdelen hebben zij met betrekking tot 1 onderdeel wel -tussentijdse bevindingen - die erop wijzen dat verbeteringen noodzakelijk zijn: dit betreft het proces Sociaal Domein: Jeugd.

Overzicht van gecontroleerde onderdelen door BakerTilly Business Advisory: VIC januari t/m oktober 2022.

Gecontroleerde onderdelen	Conclusies	Bevindingen
Baten – Overige Baten	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Subsidies en verbonden partijen	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Inkopen en salarisproces	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Participatiewet	Getrouw en rechtmatig	--

Gecontroleerde onderdelen	Conclusies	Bevindingen
Lasten – Bijzondere Bijstand	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Energiekosten	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Sociaal Domein: WMO	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Sociaal Domein: Beschermd Wonen	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Sociaal Domein: Jeugd	Nog niet geheel afgerond	Wel tussentijdse bevindingen: nog diverse documenten moeten worden aangeleverd om de financiële rechtmatigheid vast te kunnen stellen. Kortom een eindconclusie kan nog niet worden getrokken.
Lasten – EU-Aanbestedingen	Nog niet geheel afgerond	Met betrekking tot een aantal geselecteerde inkoopdossiers dient nog aanvullende informatie te worden aangeleverd alvorens de eindconclusie kan worden getrokken.
Balans – Materiele Vaste Activa	Getrouw en rechtmatig	--
Balans - Grondexploitatie	Getrouw en rechtmatig	--